

ПРЕС КЛИПИНГ

24. мај 2013.

НАСЛОВИ

Пензије и плате под лед;(стр.2)

Овера књижице и без избора лекара;(стр.3)

Кркобабић: На пензијама неће штедети!;(стр.4)

Све већи минус у каси;(стр.5)

ММФ: Пред Србијом велики економски изазови;(стр.6)

Просветари протестују због мањег фонда часова;(стр.8)

Цене мирне само на папиру;(стр.9)

ММФ: Пред Србијом велики економски изазови;(стр.11)

Српски привредници о изазовима глобализације;(стр.13)

У јавном сектору 25.000 људи вишак запослених (стр.15)

Пензије и плате под лед

С. Б. - Д. И. К.

Фискални савет упозорава да ћемо годину завршити са минусом од 5,5 одсто бруто друштвеног производа. Неодговорно повећати примања у октобру, а ребаланс неопходан већ у јуну

СТВАРНОСТ све оштрије демантује оптимизам са којим је састављен буџет за ову годину. Уместо 3,6 одсто бруто домаћег производа, што је око 132 милијарде динара, и поред најављених мера штедње Владе, Србија ће ову годину завршити са мањком од 210 милијарди динара, што је више од 5,5 одсто БДП, упозорио је у четвртак Фискални савет.

Влада зато мора хитно, већ у јуну, да направи ребаланс буџета којим ће уштедети најмање 30 милијарди динара. Замрзавање плата и пензија не штеди толико новца, али Фискални савет поручује да би њихово повећање у октобру - било неодговорно.

Истовремено, "крвну слику" српских финансија приложио је и ММФ. Њихове процене делују још алармантније - слуте да би Србија годину могла да заврши са "минусом" од чак осам одсто БДП и јавним дугом од 65 одсто БДП.

- Подаци показују да је стање српских финансија веома лоше - рекао је у четвртак Павле Петровић, председник Фискалног савета. - Јавни дуг ће наставити да расте и биће изнад 60 одсто БДП.

Тврдње да је дошло до његове стабилизације, па и пада, не одговарају чињеницама. Опет је могућа криза јавног дуга.

ПРЕПОРУКЕ ММФ* Већи порески обухват

- * Мање пореских олакшица и кредита фирмама и грађанима
- * Смањити листу производа са нижом стопом ПДВ
- * Размислити о повећању ниже стопе ПДВ са 8 на 10 одсто
- * Смесити мере за уштеду 1 одсто БДП
- * Увести регистар запослених у јавном сектору
- * Елиминисати дискреционе бонусе у јавном сектору
- * Контролисати плате и пензије
- * Смањити субвенције и неодговарајућа социјална давања
- * Форсирати извоз
- * Поједноставити пословна правила и законе
- * Отпремине само за стаж код последњег послодавца

Неопходно је значајно смањење дефицита, а то је могуће само уз ребаланс. Потребно је озбиљно зарезати расходе. Сада је и дефицит од 4,5 одсто БДП амбициозан циљ.

Фискални савет упозорава да ће до краја године у буџет стићи чак 80 милијарди динара мање од плана. Највећи део, 55 милијарди, зато што се омануло у планирању државне касе.

Нагло зауздавање инфлације коштаће буџет око 20 милијарди динара, а пет милијарди ће "испарити" због црног тржишта акцизне робе.

Када се загледа у расходе, они ће план премашити за око 20 милијарди динара, и то највише због трошкова изградње Коридора 11 и моста Земун - Борча, који се финансирају из страних кредита.

Држава ће морати брзо да реагује, па је замрзавање плата и пензија до краја године најједноставнији потез.

- Значајније уштеде у овој и следећој години немогуће су без контроле плата и пензија, јер су то највећи издаци - сматра Петровић.

- Током следеће године редовно усклађивање би могло да буде по један одсто у априлу и октобру. Остале мере траже време.

Влада је крајем прошле године усвојила Фискалну стратегију којом предвиђа структурне реформе, али се од децембра до данас није урадило ништа како би се оне и спровеле.

Фискални савет упозорава да се њихов план мора саставити у наредних неколико месеци.

У супротном, из године у годину, држава ће посезати за брзим и краткотрајним решењима.

- На реформама мора одмах да се ради, јер ће се ефекти осетити тек од 2015. године - каже Петровић.

- Ми говоримо о конкретним стварима. Када је реч о пензијама, Влада је пристала да се награђују они који раде дуже, а мање примају они који се превремено пензионишу.

Морамо мислити и о мањем распону старосне границе за жене и мушкараце.

Друго је смањење броја запослених. Нема свежих анализа, али последње говоре да је у јавном сектору вишак између 20.000 и 25.000 људи. Предуслов за ово је фирмирање Централног регистра запослених.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:435385-Overa-knjizice-i-bez-izbora-lekara>

Овера књижице и без избора лекара

Б. Р. - Е. Р.

Уставни суд Србије суспендовао спорне одредбе Закона о здравственом осигурању.

Око 500.000 осигураника без изабраног лекара сад може да овери књижицу

УЗАЛУД смо, изгледа, бирали! Избор лекара више није услов за оверу здравствене књижице. Више од 500.000 осигураника који се за протеклих пет година нису одлучили за свог доктора сада ће и без тога моћи да овере здравствену исправу, наравно, под условом да се за њих уплаћује допринос. Тако ће бити бар до коначне одлуке Уставног суда, који је привремено „суспендовао“ спорне одредбе Закона о здравственом осигурању и покренуо поступак за оцену његове уставности.

Избор лекара, који је од средине прошле године уведен као други услов за оверу здравствене књижице, многима је направио проблеме и на крају се свео на то да не бирају пацијенти, него лекари. Јер, најбољи међу 3.495 изабраних доктора опште медицине одавно су попунили „квоте“, па су у последњих пола године пацијенти за њих могли да се одлуче само ако се они претходно сагласе да ће их примити.

У тренутку примене спорне одредбе Закона, око 1,32 милиона осигураника није имало свог изабраног лекара, а главни аргумент најупорнијих, који га ни сада немају, јесте да никоме за кога се уредно уплаћује здравствени допринос не може да се ускрати право на лечење. И не пристају „на уцене“.

Сад је и Уставни суд затражио од Народне скупштине да се у року од 60 дана изјасни о осам спорних уставно-правних питања. Међу њима је и то да ли се избор изабраног лекара може прописати као услов за остваривање права по основу обавезног здравственог осигурања, с обзиром на то да се доприноси уплаћују унапред. Суд занима и да ли је разумно да се осигураницима ограничи пружање здравствене заштите која му је неопходна само зато што се није определило за лекара.

У овом процесу биће испитано и поступање Републичког фонда за здравствено осигурање који, према спорном закону, не оверава здравствене књижице грађанима који нису изабрали лекара, упркос томе што се за њих уплаћује здравствени допринос.

У РФЗО, међутим, у четвртак нису хтели да коментаришу меру Уставног суда. Из Министарства здравља, на чији предлог је усвојена спорна измена закона, којом је избор лекара уведен као обавезан услов за оверу књижице, најавили су да ће се у петак огласити.

СВАКА ДРУГА ЖЕНА ИЗАБРАЛА ГИНЕКОЛОГА

КОД лекара опште медицине, којег су морали да изаберу сви пунолетни грађани, педијатара, гинеколога које бирају жене старије од 15 година и стоматолога, досад је потписано укупно 8.771.730 изјава о избору доктора. То значи да су најсавеснији осигураници изабрали бар два, или све специјалисте који им припадају на листи изабраних. Од 5,8 милиона пунолетних осигураника, свог доктора опште медицине изабрало је њих 5.310.400. За педијатра се одлучило 1.231.233 од укупно 1.427.272 малолетних. Гинеколога је, међутим, досад изабрала тек свака друга жена. Од 2.544.844 осигуранице старије од 15 година, изјаву код овог специјалисте досад су попуниле њих 1.231.233.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/politika/aktuelno.289.html:435397-Krkobabic-Na-penzijama-nece-stedeti>

Кркобабић: На пензијама неће штедети!

П. В.

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић оштро се противи било каквој идеји о замрзавању или смањивању пензија: Замрзавање би био геноцид над старима

ПЕНЗИЈЕ у Србији неће моћи ни да се смањују, нити да се замрзавају док сам ја у Влади Србије. То сам јасно и отворено рекао коалиционим партнерима, али и представницима Међународног монетарног фонда на недавним разговорима у Београду.

Ово је изјавио за „Новости“ Јован Кркобабић, потпредседник Владе и министар за рад и социјалну политику, који поручује пензионерима да „могу да буду апсолутно спокојни кад су у питању њихова заслужена примања“.

*** Шта ако ипак буде јаким притисака да се плате и пензије замрзну или смањују због дефицита у буџету?**

- На тако нешто нећу пристати, без обзира ко то од мене да тражи. Просечна пензија у Србији је 23.000 динара, што је већ на доњој граници издржљивости. Од 1,7 милиона пензионера, рецимо да за мене није гласало 1,3 милиона, али сви они гледају у мене кад треба да добију принадлежности. Ја своју реч нећу погазити.

МАТЕМАТИКА НИЈЕ ЖИВОТ* ШТА су вам рекли из делегације ММФ кад сте их упознали са вашим чврстим ставом?

- Они нису експлицитно захтевали замрзавање плата и пензија, али су имплицитно сутерисали да је неопходно да се смање ти трошкови. Рекао сам и да математички модел апсолутно

поштујем, али да математика не одражава увек живот и реалност. Шта вреди што је два плус два једнако четири, ако тих четири нису довољни неке да преживи.

*** Може ли се десити да се формално замрзну само плате, али да се то у пракси одрази и на пензије чија се висина усклађује са зарадама у јавном сектору?**

- Нису се пензије „венчале“ са платама. Уколико би синдикат пристао да се замрзну плате у јавном сектору, ми ни у том случају не бисмо пристали да пензионери деле исту судбину. Пензије би наставиле да расту по утврђеном законском ритму.

*** Какве би последице изазвало замрзавање пензија?**

- Сигуран сам да би смањивање или заустављање раста пензија изазвало у кратком року прави геноцид међу најстаријом и најугроженијом популацијом у Србији. Многобројне би то оставило буквално и без хлеба. На њима не може и не сме да се штеди јер многи живе на ивици тешког сиромаштва. Катастрофа за државу би била када би само један човек умро од глади. А кад би то задесило више људи, дошло би до потпуног слома свега постојећег у Србији. Ту више не би било лека.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Sve-veci-minus-u-kasi.sr.html>

Све већи минус у каси

Неопходан хитан ребаланс буџета и да не буде повећања плата и пензија у октобру

Јавне финансије су у веома лошем стању, а буџетски дефицит је много већи од планираног. Да би се избегла криза јавног дуга потребно је да се што пре уради ребаланс буџета и да се плате у јавном сектору и пензије ставе под контролу, оценио је јуче Павле Петровић, председник Фискалног савета.

– Рачунато и са последњим мерама владе за смањење дефицита, минус у каси ће уместо планираних 3,6, бити 5,5 одсто БДП. У таквој ситуацији би повећање плата и пензија у октобру било фискално неодговорно – саопштио је Петровић представљајући Предлог за стабилизацију јавних финансија Фискалног савета, као и њихову оцену мера владе и остварења буџета.

Иако Министарство финансија најављује да ће њихов програм мера штедње смањити дефицит за један одсто БДП-а, стварно смањење је 0,6-0,7 одсто БДП-а, оцењују у Савету. Дефицит ће, по рачуници Савета, достићи 200 уместо планираних 122 милијарде динара, а смањење дефицита могуће је постићи за још један процентни поен БДП-а ребалансом буџета. Међутим, још је непознато које мере уштеде би биле обухваћене ребалансом.

– Да би мере дале ефекат потребно је да се примењују дужи период и зато ребаланс буџета треба урадити што пре. Уколико би уследио у септембру, донео би уштеде само у последњем кварталу, што је недовољно. Ми сматрамо да би влада требало да фискални дефицит задржи испод 4,5 одсто БДП-а у овој години. Није искључено да у октобру не буде повећања плата и пензија, а да за целу 2014. годину повећање износи укупно два одсто – оценио је Петровић.

У Фискалном савету су изнели и податак да је учешће плата у јавном сектору и пензија у нашем БДП-у највеће у Европи.

Основни разлог повећања дефицита у овој години су слабији приливи буџета за 80 милијарди динара као последица оптимистично планиране приходне стране буџета. Значајно су подбациле чак три велика пореска прихода – на добит, на додату вредност и непорески приходи, и то за 20 милијарди динара појединачно. С друге стране, расходи буџета су мањи проблем иако су и они већи од плана за око 20 милијарди динара, што је 0,5 одсто БДП-а.

Јавни дуг је премашао 60 одсто БДП-а и наставиће да расте.

По оцени Владимира Вучковића, члана савета, у овој години су могући нови расходи који нису предвиђени у буџету. То су социјална помоћ за енергетски заштићеног купца, финансирање РТС-а из буџета, а могуће је да субвенције за пољопривреду пробију планирани ниво.

– Расходи су повећани и због изградње Коридора 11 и моста Земун–Борча, који се реализују из азербејџанског и кинеског кредита. Извршење ових расхода се отежано прати, јер ове послове реализују стране компаније, али то није довољан разлог за лоше буџетирање – рекао је Вучковић.

У савету су оценили да су измена стопе пореза на доходак и стопе доприноса добра мера, јер се уравнотежују приходи локала и централне државе, али повратак на стари закон би био још бољи.

Никола Алтипамарков, члан савета, указао је да би по оригиналном Закону о финансирању локалне самоуправе, који је направљен уз консултације са Сталном конференцијом градова и општина, локалу припало 107 милијарди динара, а да им после смањења пореза на зараде и укидања квазифискалних намета припада 112 милијарди динара.

ММФ и савет различито о дефициту

Поводом тога што је ММФ управо саопштио да ће буџетски дефицит у овој години код нас износити осам одсто БДП-а, Петровић је рекао да њихове рачунице не одступају много од оних Фискалног савета.

– ММФ није урачунао последње мере владе за смањење дефицита, које га смањују за један процентни поен, на седам одсто БДП-а. Разлика између наших 5,5 и њихових седам одсто методолошка је и разлика је само за неких 15 милијарди динара или 0,4 одсто БДП-а. Суштина њиховог саопштења и нашег обраћања је иста – неопходан је брз и значајна одговор владе за смањење дефицита.

Ј. Рабреновић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/MMF-Pred-Srbijom-veliki-ekonomski-izazovi.sr.html>

ММФ: Пред Србијом велики економски изазови

Да би се подстакло извозни сектор и покренуо привредни раст, потребне су амбициозне и опсежне структурне реформе

ВАШИНГТОН – Србија се суочава са великим економским изазовима, укључујући слабу привреду и велике унутрашње и спољне неравнотеже, наводи се у прелиминарном извештају мисије Међународног монетарног фонда (ММФ).

Фонд наводи да је у Србији неопходно обезбедити макроекономску стабилност и покренути одрживу фискалну консолидацију, пре свега ограничењем јавне потрошње, да би јавни дуг почео да се смањује.

Када фискална подешавања одмакну, и под условом да инфлација буде под контролом, постепено лабављење монетарне политике могло би да оживи анемичан раст кредитирања. Коначно, да би се подстакао извозни сектор и покренуо привредни раст, потребне су амбициозне и опсежне структурне реформе, наводи ММФ.

Економска ситуација у Србији је, према извештају фонда, слаба, будући да је, након благог опоравка из 2010. и 2011, привреда у 2012. поново пала у рецесију због временских услова, гашења челичане и слабости у еврозони. Незапосленост која увелико премашује 20 одсто такође представља разлог за забринутост.

Дефицит текућег рачуна премашао је 10 одсто бруто домаћег производа (БДП), а ценовни шокови догурали су инфлацију до двоцифрених нивоа.

У 2013. се очекује благи привредни опоравак, под условом да снажна производња Фијата буде настављена, а пољопривредни сектор буде остваривао планиране резултате.

Средњорочне прогнозе, међутим, умногоме зависе од будућих одлука, наводи фонд. Потребна је одлучна промена курса кретања да би се решио проблем постојеће унутрашње и спољне неравнотеже, подстакло тржишно поверење и потенцијал за остваривање привредног раста.

Неуспех у брзој и храброј макроекономској стабилизацији и структурним реформама угрозио би шансе да Србија ствари одржив извозно оријентисан опоравак и ограничило би раст БДП-а на средњи рок. Поред тога, на економску прогнозу могли би да утичу и спољни фактори. Због трговинских и финансијских веза, слабости у еврозони могле би да угрозе опоравак Србије.

ММФ поздравља посвећеност Народне банке Србије ценовној стабилности и очувању флексибилног девизног курса у циљу апсорпције евентуалних шокова. Недавно снижење кључне каматне стопе представља позитиван корак. Међутим, монетарне услове треба олабавити тек када фискална консолидација одмакне, под условом да нема већих промена у токовима капитала.

Финансијски сектор Србије је стабилан. Капитализација и индикатори ликвидности су високи. Међутим, недавни подаци указују на слабости неких државних банака. Борба са факторима који коче раст кредитирања и смањење осетљивости банкарског сектора су приоритети. Српски банкарски сектор није значајније погођен притисцима због смањења нивоа задужености, за разлику од банкарских сектора других европских земаља.

Модел привредног раста Србије треба да буде фокусиран на извоз, наводи ММФ. Ширење и диверсификација извозне базе неопходни су да би се остварио одржив привредни раст и подстакло запошљавање. То значи да је потребно уклонити дуготрајна структурна „уска грла” која коче конкурентност и прилив страних директних инвестиција.

Српска економија оптерећена је великим бројем прописа, великим и неефикасним јавним сектором и ригидним тржиштем рада. Због тога је неопходно спровести регулаторне реформе, односно поједноставити сложене законе и прописе и модернизовати пореску и царинску администрацију.

Такође је потребна реформа предузећа. С обзиром на дуготрајне субвенције и заштићен положај државних фирми, мисија ММФ-а поздравља намеру власти у Београду да убрзају (у сарадњи са Светском банком) приватизацију јавних предузећа и повећају транспарентност

њиховог пословања. Коначно, неопходна је реформа тржишта рада, да би се подстакло отварање нових радних места у приватном сектору, закључује фонд.

Фискални савет: одмах потребан ребаланс буџета

БЕОГРАД – Јавне финансије Србије су у врло лошој позицији и одмах је потребан ребаланс буџета, оценио је Фискални савет.

Фискални дефицит уместо планираних 3,6 одсто бруто-домаћег производа (БДП) премашиће у овој години 5,5 одсто БДП-а, док је јавни дуг већ изнад 60 одсто, а наставиће да расте током ове и у наредној години, саопштио је Фискални савет.

Фискални савет је упозорио да је Србија недовољним смањењем дефицита у 2013. и одлагањем реформи „поново дошла у опасну позицију, када је криза јавног дуга могућа”.

Како су истакли у Фискалном савету, програм мера штедње Министарства финансија смањиће дефицит за 0,6 до 0,7 одсто БДП-а уместо планираних један одсто.

У том савету сматрају да стање јавних финансија у Србији захтева озбиљније мере од предложених, односно да је одмах потребан ребаланс буџета.

Контрола плата и пензија биће неопходна и за буџет 2014., а структурне реформе неопходно је започети одмах, поручили су из Савета, додајући да би повећање плата и пензија у октобру било фискално неодговорно.

У прва четири месеца јавни приходи су мањи од очекиваних за чак 40 милијарди динара, а очекује се да ће до краја године одступити од плана за најмање 80 милијарди динара.

ТаЊуг

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Prosvetari-protestu-ju-zbog-manjeg-fonda-casova.sr.html>

Просветари протестују због мањег фонда часова

Министарство просвете: без кладионичарске процене о броју наставника без пуне норме

Наставници који су се јуче одазвали позиву Уније синдиката просветних радника Србије (УСПРС), на протест упозорења у више од 300 школа нису одржали први час у преподневној нити у поподневној смени, према подацима синдиката. Из ресорног министарства саопштили су да је у овом протесту учествовало 98 школа у првој и 90 у другој смени и да у девет школских управа, од укупно 18, није било штрајка.

– Наше колеге, просветни радници, придружили су се штрајку упозорења у 348 школа које су чланице уније. Очекујемо да ће на исти начин поступити следећег четвртка, 30. маја. И тада ће се уместо првог часа одржати протест упозорења – казао је за „Политику” Милан Јевтић, потпредседник УСПРС-а.

Евиденција овог синдиката сведочи да су протестовали наставници у 31 школи у Крушевцу, 24 школе у Краљеву, 22 у Београду, 19 у Крагујевцу и исто толико у Чачку, 11 школа у Сремској Митровици, пет у Новом Саду, 13 у Врању. Из Уније синдиката најављују да ће штрајк радикализовати уколико просветна власт не буде реаговала. Синдикалци истичу да ће због смањеног броја ђака стотине запослених у просвети остати без посла или са непуним фондом часова, а то значи без плате или са умањеним месечним дохотком.

Од три основна штрајкачка захтева два су наша упориште у Стратегији образовања: да се број ђака у одељењу ограничи на 25, и да средња школа постане обавезна. Просветни радници траже и да се увођење система финансирања по ученику одложи за 2020. годину. Када би сви били испуњени не би било технолошких вишкова, оцењују синдикалци и негодују што „ресорно министарство ништа није урадило да се овај проблем реши”.

Годинама се напомиње да је ђака све мање, а није новина и да су све неписменији. Наставници су изгубили ауторитет, јадају се да су им примања најнижа и многи немају воље да се баве својим послом. Какав ли ће квалитет наставе бити и са колико знања ће школарци излазити из клупа када им професори остану без пуног фонда часова?

Надлежне у Министарству просвете, науке и технолошког развоја питали смо колико наставника у основним и средњим школама тренутно ради са непуном нормом и за колико се тај број може увећати у септембру? Питали смо их да ли и даље тврде да неће бити технолошких вишкова и да ниједан наставник неће остати без посла, имајући у виду да је будућих првака у средњим и основним школама ове године око 8.000 мање него лане и да у старту има око 10.000 места која у првом разреду средњих школа неће бити попуњена. Занимало нас је и да ли су у Министарству просвете свесни да ће рад са непуним фондом часова, али ипак рад а не отказ, који нуде као решење за потенцијалне технолошке вишкове изазвати незадовољство наставника. Шта ће урадити да спрече протесте просветних радника?

– Министарство просвете не жели да калкулише са подацима о потенцијалном броју наставника без пуне норме. Релевантни подаци се прикупљају до 15 августа, као и сваке године, и до тада нећемо давати никакве кладионичарске процене. А што се тиче става према штрајку просветних радника, министар просвете ће се изјаснити следеће недеље – одговорили су нам из ресорног министарства.

М. Симић-Миладиновић

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/383954/Cene-mirne-samo-na-papiru>

Цене мирне само на папиру

Данијела Нишавић

И статистички и у стварности, “живот” нам је поскупео. Али, док статистика бележи раст цена за годину дана од 11,4 одсто, трошкови за основне животне намирнице виши су за бар 30 одсто.

Кликните за увећање (+)

У поређењу са прошлом годином месо је скупље више од двадесет одсто, месне и млечне прерађевине су још више поскупеле, кромпир дупло више плаћамо.

Због акциза и цене цигарета више су десетак одсто, скоро толико и угоститељске услуге. Увозни производи, нарочито кућна хемија, упркос стабилизацији динара, често мењају цене... Живот по статистици, ако се посматра као просек, изгледа као да на јеловнику имамо сарму. Али у стварности, неко поједе месо, а неко купус...

- Не треба ми статистика да бих се суочио са поскупљењима, више цене видим сваки дан. Срећом, на пијаци сезонско поврће и воће полако појефтињује. За годину дана пензија ми је увећана за целих четири одсто, што је 800 динара. Месо и прерађевине, млечни производи поскупели су неколико пута више од повећања моје пензије - указује Мирко Милић, пензионер из Земуна, чија је пензија нешто мања од 20.000 динара.

Инфлација, како каже економиста Љубомир Маџар, рачуна се на основу корпе производа која и није посебно репрезентативна, нарочито ако се има у виду да у њој има много тога што не поскупљује, што слабо купујемо и до чега нам није много стало, а што смањује стопу раста цена и индекс цена. Такође и наша структура потрошње више је нагнута према оним производима који далеко више поскупљују од статистичког просека.

- Индекс цена сваког потрошача, сигурно је већи, ако бисмо израчунали на бази наше потрошње, а не претпостављене, тако да иза те стопе просека стоји велики број индивидуалних стопа које су неупоредиво неповољније и на драстичан начин показују поскупљења - истиче Маџар.

Светла тачка, по мишљењу нашег саговорника, јесте стабилизација курса. Али цене су много

више расле него што је динар слабио од 2001. године, а евро потрошачима у продавницама не помаже много.

Изузев психолошки, јер грађани због стабилне валуте имају утисак да, када своју зараду прерачунају у евре, имају више. Јер, рецимо, динар је од почетка године ојачао у односу на евро за 2,4 одсто, а у односу на прошли мај 2,8 одсто. Добро се осећамо и што нам, због јачег динара, рата кредита остаје иста. Међутим, у стварности, просечне плате реално су мање за пет одсто, примања пензионера, чак 11,4 одсто.

Оно што охрабрује су најаве да ће доћи до смиривања инфлације. Бранко Хинић, генерални директор Директората НБС за статистику, каже да ће кључан допринос њеном смиривању дати пад цена примарних производа, стабилност девизног курса, али и ниска тражња.

- Једино ће регулисане цене деловати инфлаторно у наредном периоду, пре свега због најављеног поскупљења струје, али то неће утицати да се цене на јесен врате на пројектовани ниво до пет и по одсто - рекао је Хинић.

НБС ублажава политику

Имајући у виду смиривање инфлаторних притисака, Извршни одбор НБС ће у наредном периоду размотрити могућност даљег ублажавања монетарне политике, што значи да би референтна каматна стопа могла да буде снижена. То би утицало да динарски кредити буду јефтинији. НБС је ранију прогнозу привредног раста Србије од 2,5 одсто за ову годину смањила на око два одсто, првенствено због погоршаних перспектива привредног опоравка зоне евра и осталих спољнотрговинских партнера.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/384019/MMF-Pred-Srbijom-veliki-ekonomski-izazovi>

ММФ: Пред Србијом велики економски изазови

Тањуг

Србија се суочава са великим економским изазовима, укључујући слабу привреду и велике унутрашње и спољне неравнотеже, наводи се у прелиминарном извештају мисије Међународног монетарног фонда (ММФ).

Фонд наводи да је у Србији неопходно обезбедити макроекономску стабилност и покренути одрживу фискалну консолидацију, пре свега ограничењем јавне потршње, да би јавни дуг почео да се смањује.

Када фискална подешавања одмакну, и под условом да инфлација буде под контролом, постепено лабављење монетарне политике могло би да оживи анемичан раст кредитирања. Коначно, да би се подстакао извозни сектор и покренуо привредни раст, потребне су амбициозне и опсежне структурне реформе, наводи ММФ.

Економска ситуација у Србији је, према извештају фонда, слаба, будући да је, након благог опоравка из 2010. и 2011, привреда у 2012. поново пала у рецесију због временских услова, гашења челичане и слабости у еврозони. Незапосленост која увелико премашује 20 одсто такође представља разлог за забринутост.

Дефицит текућег рачуна премашао је 10 одсто бруто домаћег производа (БДП), а ценовни шокови догурали су инфлацију до двоцифрених нивоа.

У 2013. се очекује благи привредни опоравак, под условом да снажна производња Фијата буде настављена, а пољопривредни сектор буде остваривао планиране резултате.

Средњорочне прогнозе, међутим, умногоме зависе од будућих одлука, наводи фонд. Потребна је одлучна промена курса кретања да би се решио проблем постојеће унутрашње и спољне неравнотеже, подстакло тржишно поверење и потенцијал за остваривање привредног раста.

Неуспех у брзој и храброј макроекономској стабилизацији и структурним реформама угрозио би шансе да Србија ствари одржив извозно оријентисан опоравак и ограничило би раст БДП-а на средњи рок. Поред тога, на економску прогнозу могли би да утичу и спољни фактори. Због трговинских и финансијских веза, слабости у еврозони могле би да угрозе опоравак Србије.

ММФ поздравља посвећеност Народне банке Србије ценовној стабилности и очувању флексибилног девизног курса у циљу апсорпције евентуалних шокова. Недавно снижење кључне каматне стопе представља позитиван корак. Међутим, монетане услове треба олабавити тек када фискална консолидација одмакне, под условом да нема већих промена у токовима капитала.

Финансијски сектор Србије је стабилан. Капитализација и индикатори ликвидности су високи. Међутим, недавни подаци указују на слабости неких државних банака. Борба са факторима који коче раст кредитирања и смањење осетљивости банкарског сектора су приоритети. Српски банкарски сектор није значајније погођен притисцима због смањења нивоа задужености, за разлику од банкарских сектора других европских земаља.

Модел привредног раста Србије треба да буде фокусиран на извоз, наводи ММФ. Ширење и диверсификација извозне базе наопходни су да би се остварио одржив привредни раст и

подстакло запошљавање. То значи да је потребно уклонити дуготрајна структурна "уска грла" која коче конкурентност и прилив страних директних инвестиција.

Српска економија оптерећена је великим бројем прописа, великим и неефикасним јавним сектором и ригидним тржиштем рада. Због тога је неопходно спровести регулаторне реформе, односно поједноставити сложене законе и прописе и модернизовати пореску и царинску администрацију.

Такође је потребна реформа предузећа. С обзиром на дуготрајне субвенције и заштићен положај државних фирми, мисија ММФ-а поздравља намеру власти у Београду да убрзају (у сарадњи са Светском банком) приватизацију јавних предузећа и повећају транспарентност њиховог пословања.

Коначно, неопходна је реформа тржишта рада, да би се подстакло отварање нових радних места у приватном сектору, закључује фонд.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/srpski_privrednici_o_izazovima_globalizacije.4.html?news_id=261246

Универзитет Мегатренд организатор прве Виндзорске дебате у Кану

Српски привредници о изазовима глобализације

АУТОР: ЛЈ. БУКВИЋ

Београд - Представници великих светских компанија, пре свега топ менаџери познатих европских фирми, али и угледни професори окупиће се од 12. до 14. јуна на 10. Виндзорским дебатама у Кану, а први пут на овом форуму биће и представници српских компанија и неколико министара из Владе Републике Србије.

Разлог томе што ће домаћа привреда добити прилику да се сусретне и упозна са привредницима из света - јесте што је један од организатора Виндзорских дебата, заједно са Привредном комором Лондона и Долине Темзе и Мегатренд универзитет.

„У свету постоји неколико великих и познатих форума, Кранс Монтана, Дијалог цивилизација и Економски форум у Давосу. Виндзорске дебате су форум о ком се не зна много, али који је - по мом мишљењу - квалитетнији од ова три. Назив је добио по месту на ком се већ 10 година одржава, у историјској резиденцији британске краљевске породице. Траје само један дан, програм је згуснут и одржава се два пута годишње. Ово је први пут да га организујемо у Кану“, каже у разговору за Данас Мића Јовановић, ректор Универзитета Мегатренд, који је једини члан Лондонске привредне коморе са ових простора, не само из Србије, него из централне и југоисточне Европе.

Шта је тема овогодишњег форума?

Тема је сваке године другачија, али увек се тиче економије и бизниса. Овог пута бавићемо се тиме како одговорити искушењима које пред нас поставља глобализација. Како се бавити бизнисом у условима када имамо много таквих изазова, као што је доминација једне економске силе, у овом тренутку то су САД. Како се бавити бизнисом у Европи када и ту имамо једну економску велесилу као што је Немачка. Разговараћемо и о могућој сарадњи у тим условима, али и у условима кризе, која није прошла. Поготово што, са мерама штедње које неке земље пропагирају, не можемо да очекујемо брз излазак из кризе.

Ко ће бити од познатих учесника?

Форум ће отворити сер Пол Џаџ, велико име у свету бизниса, некадашњи већински власник Швепса, који сада има своју пословну школу у Кембриџу. У време када је Маргарет Тачер била премијерка Велике Британије, Џаџ је био директор Конзервативне странке. Ту ће бити и професори Жан Жак Шанарон, Сунг Ђо Парк, Кејт Деј из компаније Цисцо, Гевин Брукс ...

А од наших привредника и министара?

Потврдили су да ће доћи директор Енергопројекта Владимир Миловановић, Интеркомерца Горан Перчевић, председник УО ЕПС-а Аца Марковић, Жељко Жунић из Беохемије, Влада Микић директор Империал Тобацо... Да ће доћи рекли су и министри просвете и енергетике Жарко Обрадовић и Зорана Михајловић. Већ сада број потврђених из Србије је импресиван, јер никада досад нисмо учествовали на овом форуму.

Које су то светске компаније биле присутне ранијих година?

До сада су на дебатама били представници водећих компанија, попут BMW, Мајкрософта, ИБМ, Дилојта, Хонде, ДХЛ, Оракла, Сисцо, Пепсицо, Лехмарка...

Да ли би то могло да буде од користи за нашу привреду?

Надамо се да ће наши привредници током дебата успети да успоставе корисне контакте са пословним људима из Европе. Из личног искуства знам да су многе сарадње успостављене ранијих година. Суштина овог форума нису само предавања, већ и неформално време између њих, током којих ће се људи упознавати. Имамо чак и професионалце који ће радити на томе да спајају пословне људе из сродних делатности, оне који би евентуално могли да сарађују. Искуство Виндзорских дебата показује да резултата има.

Шта ово значи за Мегатренд?

Ово радимо из два разлога: први је зато што је, у сваком случају, ово нека врста промоције нашег универзитета, и прилика да се сазна шта Мегатренд ради у иностранству; друго, овакви догађаји би могли да буду јако корисни за Србију, којој треба неки овакав догађај, који ће је покренути у смислу економског развоја и у правцу изласка из кризе.

Достојевски и Карлтон

„Први пут форум „Виндсор дебатес“ одржава се у Кану, на француској ривијери, у чувеном хотелу Карлтон, који ове године слави 100 година постојања. Иначе, радња чувеног романа „Коцкар“ одвија се, управо у коцкарници овог хотела. Наиме, Достојевски ју је писао инспирисан својим искуствима из хотела Карлтон. Многи мисле да је инспирацију за писање књиге Достојевски добио у коцкарници у Монте Карлу. Међутим, легендарна коцкарница, о којој је писао Достојевски, постојала је, а и даље постоји, на последњем спрату овог хотела.“

У јавном сектору 25.000 људи вишак запослених

Јавне финансије у Србији су у врло лошој позицији и неопходно је што раније усвојити ребаланс буџета, који ће морати да садржи и мере за контролу пензија и плата у јавном сектору, оценио је Фискални савет.

– Ребалансом буџета биле би остварене додатне уштеде од један одсто бруто домаћег производа (БДП) до краја године, а успех би био да се дефицит смањи на 4,5 одсто БДП-а – рекао је председник савета Павле Петровић.

Он је на конференцији за новинаре упозорио на то да су процене Фискалног савета да ће дефицит у 2013, уместо планираних 3,6 одсто БДП-а премашити 5,5 одсто, док је јавни дуг већ изнад 60 одсто, а наставиће да расте током ове године и у наредној ако се не предузму хитне мере.

Времена за озбиљне интервенције којима би се до краја године могле обезбедити значајне уштеде у буџету све је мање. Због тога сматрамо да је потребно већ сада приступити припреми ребаланса буџета, поручили су из Савета. Петровић није могао да прецизира на којим ставкама би се могло уштедети кроз ребаланс, али је навео да би се могле укинути неке нерационалне субвенције.

– Да су одмах започеле структурне реформе, ефекти уштеда били би видљиви већ у 2014. години, а ако и то испустимо, можемо 2015. годину дочекати као сада – рекао је Петровић, подсетивши на то да реформе подразумевају промене у пензионом систему, смањење броја запослених у јавном сектору, где их има вишка између 20.000 и 25.000.

Петровић је навео да програм мера Владе обезбеђује уштеде од 21 милијарде динара, а потребно је 30 милијарди. Јавни приходи су у прва четири месеца 2013. знатно одступили од плана, док су јавни расходи, како је наведено, „(привидно) под контролом”.

– Јавни приходи су у прва четири месеца 2013. године чак 40 милијарди динара мањи од очекиваних, а у Фискалном савету очекују да ће до краја године приходи републичког буџета одступити од плана најмање 80 милијарди динара, 2,1 одсто БДП-а – указао је Петровић.

Процена Савета је и да ће расходи републичког буџета у 2013. бити већи од плана око 20 милијарди динара (0,5 одсто БДП-а).

– Повећање расхода око 15 милијарди динара последица је реализације капиталних расхода за изградњу Коридора 11 и моста Земун–Борча, који се реализују из азербејџанског и кинеског кредита, а могући су и нови за око пет милијарди динара – рекао је на конференцији за новинаре члан Савета Владимир Вучковић. Извршење расхода се прати отежано јер га директно спроводе азербејџанске и кинеске компаније, што ипак не може у потпуности оправдати њихово лоше буџетирање у 2013. години. Од осталих расхода могуће је да ће нешто изнад плана бити извршење расхода за камате и социјалну заштиту, али и да се неки други

расходи (преостале капиталне инвестиције, набавка робе и услуга), неће извршити у потпуности.

– До краја године очекујемо и повећање расхода по основу укидања претплате за јавни сервис и финансирања РТС-а у потпуности из буџета, а могуће је да ће буџет преузети и плаћање програма „енергетски заштићеног купца“ – навео је Вучковић.

Д. У.